

**SPREMINJAMO
GRADBENO
KULTURO**

UDELEŽENCI PRI GRADITVI OBJEKTOV

PREDLOG NOVE UREDITVE

Ljubljana, januar 2014

Delovna skupina MzIP – udeleženci pri graditvi in načrtovanju

Pokriva naslednja ožja področja normativnega urejanja:

- pogoji za udeležence pri načrtovanju in graditvi objektov (regulacija poklicev in dejavnosti)
- zbornična ureditev (pristojni poklicni zbornici ZAPS in IZS)
- izvajanje javnih pooblastil pristojnih poklicnih zbornic
- priznavanje poklicnih kvalifikacij za tuje državljane
- odgovornost udeležencev pri prostorskem načrtovanju in graditvi (zavarovanje odgovornosti)

Izhodišča MzIP - Pogoji za udeležence pri načrtovanju in graditvi objektov (regulacija poklicev in dejavnosti):

- zmanjšanje števila reguliranih poklicev (OP, OR, ON, OVD, ONPD, OVPD),
- nadomestitev obstoječih poklicev z dvema osnovnima poklicema: odgovorni arhitekt in odgovorni inženir z vsemi pooblastili,
- deregulacija odgovornega vodje posameznih del in odgovornega nadzornika posameznih del,
- odprava in prilagoditev izobrazbenih pogojev v novi zakonodaji - uskladitev izobrazbenih pogojev z »bolonjsko reformo« in urediti postopke vrednotenja (prej nostrifikacije),
- okrepitev odgovornosti odgovornih arhitektov in odgovornih inženirjev pri pripravi projektov in v postopku izdaje gradbenega dovoljenja,
- zaščita poklicnih nazivov,
- razmislek o uvedbi obveznega stalnega strokovnega izobraževanja, o načinu izvajanja stalnega strokovnega izobraževanja v povezavi z veljavnostjo pooblastil

Pooblaščeni posamezniki

- Pooblaščeni arhitekt: ZAPS-A, KA, P
- Pooblaščeni inženir: IZS-G, -E, -S, -RG, -T, -TG (?), PV, VO (varstvo okolja)
- Pooblaščeni geodet: IZS-Geo

- (deregulacija v smislu treh reguliranih poklicev: pooblaščeni arhitekt, pooblaščeni inženir in pooblaščeni geodet; v zakonu je treba določiti izključevanja (udeležencev-poslovnih subjektov in pooblaščenih posameznikov)

- Imenik Pooblaščenih arhitektov vodi ZAPS
- Imenik Pooblaščenih inženirjev in Pooblaščenih geodetov vodi IZS

Pooblaščen arhitekt, Pooblaščen inženir in Pooblaščen geodet

- morajo biti **ustrezno strokovno usposobljeni** (izobrazba*, strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov oz. geodetski dejavnosti, licenca, znanje slovenskega jezika**)
- in **osebno zavarovani za odgovornost za škodo** pri poklicni zbornici (zbornica enkrat letno preverja ustreznost zavarovanja; če zavarovanja ni, odvzem aktivnega statusa)
- za zagotavljanje visokega nivoja strokovnosti je treba predpisati **obvezno izobraževanje** po vzoru geodetov izkazničarjev - z morebitnim odvzemom licence – izobraževanje in odvzem licenc izvajata poklicni zbornici
- in nadzor nad **spoštovanjem etičnega kodeksa** poklicne zbornice - vodenje disciplinskih postopkov izvajata poklicni zbornici
- Pozivi članov: pooblaščen inženirji, arhitekti in geodeti naj ob upokojitvi izgubijo status in vrnejo poklicnima zbornicama žig in izkaznico

Pooblaščen arhitekt, Pooblaščen inženir in Pooblaščen geodet

*izobrazba:

- zahtevano izobrazbo za pooblaščenega posameznika dvigniti na **drugo bolonjsko stopnjo** (prilagoditev spremembam izobraževalnega sistema)

**znanje slovenskega jezika:

- uzakoniti **potreben nivo znanja in načina preverjanja znanja slovenskega jezika** za pooblaščenega arhitekta in inženirja in geodeta (uskladitev z ZPKEU; glede na vrsto in zahtevnost dela predlagamo nivo B2)

Storitve, ki jih opravljata Pooblaščen inženir in Pooblaščen arhitekt

- projektiranje – izdelovanje načrtov in elaboratov
- revidiranje
- vodenje del
- tehnično svetovanje – vodenje investicije in nadzor med gradnjo – oboje v imenu in za račun investitorja
- projektantski nadzor
- izvedenstvo – za upravno enoto in za sodišče
- izdelovanje strokovnih mnenj
- inšpiciranje

Izhodišča MzIP - Pogoji za udeležence pri načrtovanju in graditvi objektov (regulacija poklicev in dejavnosti):

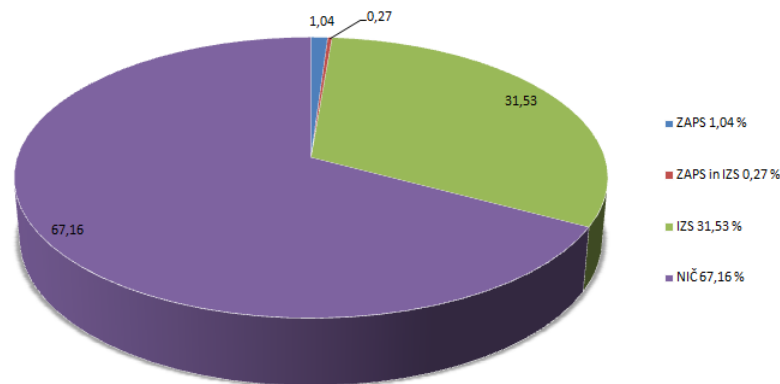
- jasna definicija pogojev za opravljanje dejavnosti ali poklicev,
- opredeliti se do tega, ali je regulacija pogojev za opravljanje dejavnosti smiselna ali regulirati samo poklic,
- dejavnosti vsebinsko povezati s standardno klasifikacijo dejavnosti,

Izhodišča MzIP - Pogoji za udeležence pri načrtovanju in graditvi objektov (regulacija poklicev in dejavnosti):

- ZA regulacijo pogojev za opravljanje dejavnosti

	4433	58	1410	12	2977	1456 ima
100%		1,31%	31,80%	ZAPS in IZS 0,27%	NIČ 67,16%	32,84%
		46	1398			
		samo ZAPS 1,04%	samo IZS 31,53%			
			SKD 71.129			
			ZAPS 1,04 %	1,04		
			ZAPS in IZS 0,27 %	0,27		
			IZS 31,53 %	31,53		
			NIČ 67,16 %	67,16		

dejavnost SKD: 71.129

Pogoji in pravne oblike opravljanja dejavnosti

Projektant, Svetovalni inženir, Revident, Geodetsko podjetje:

- Svobodni poklic (oseba izpolnjuje pogoje za »pooblaščenega arhitekta« ali »pooblaščenega inženirja«), nastopa samostojno (nima zaposlenih)
- Projektantska družba/Partnerska družba (v več kot 50% lastništvu »pooblaščenih arhitektov« in »pooblaščenih inženirjev«)
- s.p., d.o.o., d.d., k.d. registriran za projektiranje/tehnično svetovanje/geodetsko dejavnost (ima polno zaposlenega vsaj enega »pooblaščenega arhitekta« ali »pooblaščenega inženirja«)

Izhodišča MzIP - Postopki licenciranja:

- poenostavitev postopkov za opravljanje strokovnih izpitov in vpis v imenik,
- enoten strokovni izpit,
- smiselnost obveznega pridobivanja žigov in obveznih izkaznic pri pristojni poklicni zbornici,
- odprava komisijskega odločanja in vzpostavitev mehanizmov za avtomatizirano odločanje pristojne uradne osebe na podlagi jasnih meril

Izhodišča MzIP - Obvezno članstvo v zbornicah:

- proučitev vprašanja obveznega članstva v poklicnih zbornicah

Izhodišča MzIP - Priznavanje poklicnih kvalifikacij državljanom EU:

- implementacija spremembe Direktive o poklicnih kvalifikacijah
- natančno definiranje postopka priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje **dejavnosti** oziroma **poklica s sedežem v RS** - natančno naj se določi pogoje in dokazila, ki jih mora stranka predložiti v postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za konkretno področje.
- jasno definiranje pogojev za **čezmejno opravljanje dejavnosti** - razmejiti regulirane **dejavnosti** in **poklice** ter jasno definirati pogoje za čezmejno opravljanje dejavnosti.

Izhodišča MzIP - Zavarovanje odgovornosti pred škodo:

- prenova pogojev zavarovanja odgovornosti za škodo – uzakonitev individualnega zavarovanja za škodo, prilagoditev zavarovanja obsegu dela zavarovanca,

Izhodišča MzIP - Področje strokovnih izpitov:

- združevanje strokovnih izpitov, racionalizacija
- znižanje zahtevane delovne dobe pred strokovnim izpitom,
- opredelitev glede vprašanja ukinitve strokovnih izpitov (uskladitev s ciljem bolonjske reforme in omogočanje lažjega prehoda slovenskih diplomantov v trg dela EU) in razmislek glede omogočanja pridobitve pooblastil na podlagi izobrazbe in predpisanega minimalnega števila let delovnih izkušenj (razmislek o uvedbi stažiranja pod vodstvom mentorja)
- vsebine iz pravilnika o strokovnih izpiti vključiti v zakon

Izhodišča MzIP - Področje strokovnih izpitov:

- strokovni izpiti morajo ostati. V šolskem sistemu pridobljena znanja po zelo različnih programih bolonjskega sistema se s SI poenotijo na nujna znanja.
- obvezne delovne izkušnje za pristop k SI morajo ostati: Šolski sistem da predvsem oziroma skoraj izključno teoretična znanja, ne pa tudi znanj o zakonodaji, predpisih, standardih, dobri inženirski praksi. Prav tako šele z delovnimi izkušnjami pridobiš sposobnost suverenega samostojnega dela.

Udeleženci pri graditvi objektov

- (Usposobljen) Investitor oziroma zanj Svetovalni inženir
- Projektant: Izdelovalci načrtov in Izdelovalci elaboratov
- Revident: le revizija mehanske odpornosti in stabilnosti in požarne varnosti
- Izvajalec
- (Usposobljena) upravna enota oziroma zanjo Izvedenec v gradbeništvu (PI ali PA)
- (Usposobljen) inšpektor oziroma zanjo Izvedenec v gradbeništvu (PI ali PA)
- *(Geodetsko podjetje po ZGeoD)*
- *(Poklicni zbornici: IZS in ZAPS)*

- Nadzornika kot ga poznamo sedaj ne bi bilo več (nadzor bi izvajali Usposobljen Investitor sam (oz. zanj Svetovalni inženir) – investitorjev nadzor, Projektant – projektantski nadzor in Inšpektor – inšpekcijski nadzor)

Usposobljena upravna enota

Upravna enota:

- Izdaja GD
- Odloča o izvedbi tehničnega pregleda in monitoringa
- Vodi tehnični pregled
- Izdaja UD

Upravni delavec, ki vodi konkreten upravni postopek:

- mora biti Pooblaščen arhitekt ali Pooblaščen inženir (ali imeti vsaj ustrezno strokovno izobrazbo in strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov ter se obvezno izobraževati)
- sicer mora angažirati Izvedenca v gradbeništvu (t.j. Pooblaščenega arhitekta ali Pooblaščenega inženirja)

Usposobljen inšpektor

Inšpektor:

- Obvezno sodeluje na tehničnem pregledu
- Izvaja nadzor nad gradnjo

Inšpektor:

- mora biti Pooblaščen arhitekt ali Pooblaščen inženir (ali imeti vsaj ustrezno strokovno izobrazbo in strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov ter se obvezno izobraževati)
- sicer mora angažirati Izvedenca v gradbeništvu (t.j. Pooblaščenega arhitekta ali Pooblaščenega inženirja)

Registri udeležencev pri graditvi objektov (pravnih oseb oz. poslovnih subjektov)

- Projektanti (vodita IZS in ZAPS)
- Revidenti (vodi IZS)
- Svetovalni inženirji (vodi IZS)
- Izvajalci (GZS?)
- Izvedenci v gradbeništvu (vodita IZS in ZAPS v okviru imenika PI oz. PA – dodatna oznaka oz. pripis)
- Geodetska podjetja (vodi IZS)

Ob vpisu preverjanje izpolnjevanja pogojev in vsakoletno preverjanje obnove zavarovanja odgovornosti

Nova naloga poklicnih zbornic

Problem:

- Inšpekcije izvajajo le nadzor nad gradnjo
- Disciplinskih postopkov se ne more enačiti z inšpekcijskim postopkom nad fazo projektiranja, ...
- Zato poklicni zbornici pridobita javno pooblastilo za izvajanje Kontrole (nadzora) nad projektiranjem, revidiranjem, tehničnim svetovanjem in izdelovanjem geodetskih načrtov (namesto inšpekcije, po vzoru Inštituta za revizijo)

SPREMINJAMO
GRADBENO
KULTURO

**ZAHVALJUJEMO SE
ZA VAŠO UDELEŽBO**

Inženirska zbornica Slovenije